5 bani în România.- 10 bani în străinătate

6 PAGINI

Anul XXXII. -- N-rul 152. -- Joi 5 Iunie 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— | 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 40
Inserții și reclame 3,50 linia
Anunțuri sau informațiuni mortuare după mărime dela 60-150 lei

Redacția și Administrația: — București — 11. Brezoianu. 11

EMANCIPAREA TURCIEI

Redacția ziarului femenin „Kaddiular Dünjassi" din Constantinopol

București, 4 Iunie

Valoarea prieteniei noastre

Contele Iuliu Andrassy este un om politic care a făcut parte dintr'un guvern unguresc trecut și poate va mai face parte dintr'unul viitor și despre care acuma se vorbește că poate să fie desemnat pentru postul de ambasador al Austro-Ungariei la Berlin,—mai ales însă este unul din acela carî pretind, și poate cu drept cuvânt, d'a reprezenta și d'a îndruma majoritatea opiniei publice maghiare, în căile în carî o vedem hălăduind. Deci ceea ce spune contele Iuliu Andrassy, în deosebî în ce privește chestiunea raporturilor monarhiei vecine cu regatul nostru, trebuie să ne atragă toată atențiunea și să rețină toată interesarea noastră.

S'a văzut: contele Iuliu Andrassy e de părere că prietenia Românieî nu este indispensabilă Austro-Ungariei, că nu e nevoie ca monarhia să facă nimica pentru păstrarea acesteî prietenii, dimpotrivă ea trebuie să caute să-și asigure interesele *în contra* noastră, pentru orîce întâmplare și până nu va fi prea târziu.

Nu e greu de explicat pentru ce se propagă astfel de păreri și pentru ce ele prind în grosul opiniei publice maghiare. Politicianiî maghiarî se tem că alianța puterilor centrale, socotind prietenia Românieî, dacă nu indispensabilă, dar de sigur foarte prețioasă, va căuta să facă o presiune efectivă asupra stăpânirii maghiare pentru contenirea politiceî de sugrumare a naționalităților, condiție fără de care prietenia Românieî are să rămână în veci o imposibilitate ireductibilă, orîcare ar fi bunăvoința conducătorilor politiceî sale din afară.

In temerea aceasta a lor, unii din oamenii politicî ai maghiarilor au mers atât de departe, în cât au crezut cu cale și de efect chiar să demonstreze împotriva alianței puterilor centrale, făcând vizite ostentative la Paris și la Petersburg. I-a întâmpinat și aci și acolo, ce e drept, o politeță cam rece, — dar tentativa nu rămâne mai puțin simptomatică.

Acuma e vorba, — și în definitiv *numaî* aceasta importă, — dacă părerile, astfel interesate, ale politicianilor maghiarî vor putea să convingă sau să înduplece alianța puterilor centrale spre o astfel de politică, ce ar socoti România ca o cantitate absolut neglijabilă, — în tot cazul n'ar prețui prietenia eî vrednică de a stărui și mai departe, de dragul eî, pentru o tratare mai omenească a elementului român din regatul Ungarieî.

Iată la ceea ce noî nu putem crede că s'ar putea ajunge. Puterile Europeî centrale trebuie să știe, și știu prea bine, că prietenia Românieî, da, este vrednică de un asemenea *sacrificiu*, care în definitiv n'ar fi decât recunoașterea unor drepturî naționale și omenești, firești și sfinte. Ele mai știu de asemenea că prietenia sau neprietenia Românieî însemnează, în acelaș timp, prietenia sau neprietenia *întreg neamuluî românesc*, — ceeace este ceva chiar mai mult decât a socotit contele Andrassy; — ele trebuc să știe în sfârșit că îndârjirea sistemuluî de opresiune la care s'ar deda cu reînoită furie maghiarismul în cazul uneî îndepărtărî definitive a Românieî de întreita alianță, ar creia în Ungaria niște astfel de stărî, în cât numaî ca *sprijinitorî* pe carî să se bizue acea alianță n'ar putea conta maghiariî, abia destul de destoinicî ca să-și vază atuncea măcar de boclucurile de acasă.

Și decî atitudinea lor, politica lor, puterile alianței întreite aû să si-o conformeze în consecință.

Noî cel puțin așa vedem lucrurile, — și vremea nu poate întârzia când ele se vor lămuri și se vor afirma, dându-ne dreptate unora saû altora.

CONFLICTUL
GRECO-TURC

ATACUL DINTRE UN VAPOR GRECESC ȘI UNUL TURCESC

Londra, 2. — **O telegramă sosită aci anunță: La Smirna s'a răspândit știrea că o canonieră grecească și una turcească aû tras mai multe salve de tun una asupra alteia. Urmările nu se cunosc.**

PRESA TURCA ȘI DECLARAȚIILE LUI VENIZELOS

Constantinopol, 2.—Presa turcă continuă să discute declarațiile d-luî Venizelos și știrile alarmante din Atena. Respinge acuzațiunea că Turcia voește să desrădăcineze populațiunea greacă și arată măsurile luate de musulmanî în Macedonia.

„Tania" zice că războiul n'ar fi de nicî un folos pentru Grecia.

„Tasviriefkiar" examinează situația cu sânge rece și crede că Grecia nu ar folosi nimic dintr'un război; singura consecință a unuî război, a cărui cauză nu s'ar cunoaște, ar fi închiderea Dardanelelor. „Tasvir" spune că d. Venizelos, intrând în alianța slavilor pentru persecutarea musulmanilor a comis o gravă eroare care a făcut ca situația grecilor în Turcia să fie intolerabilă. Speră că conducătorii Greciei își vor da seama de adevăratele interese ale țării lor și se vor sili să trăiască în bune relații cu Turcia. „Jeune turc" într'un articol cu aliură oficioasă zice: Opinia noastră încrezătoare în guvern va ști să rămâe calmă. Opinia publică este convinsă că Puterile, dându-și seamă de realitate vor înțelege de unde vin provocările și se vor abține dela orîce gest care să poată fi interpretat de adversariî noștri ca o aprobare a atitudineî lor. (A.R.)

OFITERII TURCI FACEAU PARTE DIN BANDE

Atena, 2. — Cu toate desmințirile luî Talaat bep afirmăm.zice Agenția din Atena, că ofițerî turcî făceau parte din bandele ce operau la Aivali și ofițerî și soldațî turcî deghizațî au luat parte la prădăciuni și la violările de femeî. Numaî orașul Aivali a scăpat prădăciunilor ce s'au întins în toate localitățile învecinate. Tot astfel Adramyti și împrejurimile unde ministrul a spus că situația e normală, e golită de locuitorî; toțî au fugit la Mitilene. (A. R.)

SERBIA ȘI CONFLICTUL GRECO-TURC

Belgrad, 2. — Se asigură în cercurile parlamentare că dat fiind tensiunea greco-turcă, Scupștina, care trebuia să fie dizolvată azî a fost numaî prorogată.

Cercurile guvernamentale cred că conflictul se va termina pacinic. „Samuprava" relevă pericolele la carî Turcia se expune prin atitudinea eî pasivă față de excesul fanatismuluî musulman, și spune că cuvintele bărbaților de stat nu ajung ci Turcia trebue prin fapte să dovedească capacitatea sa pentru o viață normală și sănătoasă. (A. R.)

ANCHETA DIPLOMAȚILOR STRAINI

Atena, 2. — La Mitilene a sosit reprezentantul consulatuluî, generalul francez din Smirna Belhome însărcinat să constate situația creștinilor din Asia Mică. Doî supușî englezî se află pe bordul aceluiașî vas. Lângă vechea Focea au întâlnit un vas cu pânze tixit de refugiațî, carî i-aû rugat să vină în ajutorul creștinilor căcî turcii îl masacrează. Coborând la Focea d. Belhomme a constatat 9 cadavre din carî două de femeî, mai mulțî răniți, numeroase case incendiate. Sunt cu totul 50 morți. Generalul Belhomme a luat pe bordul vasuluî saû 600 refugiați, transportându-î la Mitilene. D. Belhomme s'a indignat de sălbătăcia actelor săvârșite și a declarat că va telegrafia guvernuluî saû cele văzute.

Ciceconsuliî Angliei și Americeî din Smirna au sosit la Mitilene în anchetă. S'au întâlnit aci cu d. Belhomme care le-a expus cele văzute la Focea. Aû luat note și au exprimat dorința să viziteze și eî orașul. Bisericile și școlile sunt pline de refugiați. S'au dus la spital unde au vizitat răniții și au văzut cadavrele a doî copiî. (A. R.)

EMIGRARILE CONTINUA

Atena, 2. — Au sosit la Samos cu un vas american trimis la Argilia 200 refugiați, femeî și copiî în majoritate, alți 2000 refugiați au fost transportați la Chios. Un alt vas american este așteptat la Samos pentru transportarea refugiaților a căror stare e jalnică. Două vase cu pânze s'au scufundat eri. Toți refugiații s'au înecat. Peste 3000 refugiați așteaptă prilej să poată pleca la Agrilia.

Grecii din Efez și împrejurimî au fost somați să evacueze locuințele lor. Contratorpilorul turc „Ihtiat" a fost zărit evoluând două ore în fața portuluî Mitilene(A. R).

Evitarea unei nenorociri

Căineni, 2 Iunie.

O mare nenorocire, care a putut fi evitată grație prezenței de spirit a unuî țăran, — era să se întâmple trenuluî M. A. V. n-rul 6106, pe teritoriul ungaresc, — în următoarele împrejurărî:

La orele 4 d. a., imediat după trecerea garniturei românești spre Căineni, — o stâncă mare, slăbită de ploile căzute în ultimul timp, — se dislocă de pe munte, cade sub un podeț între klm. 156—157 dintre cantoanele n-rele 9—10 și ridică în sus șinele cu traverse cu tot, aplecându-le spre Olt. In acel loc linia este în curbă.

Trenul unguresc de pasageri n-rul 6106, din spre Sibiu, venea în plină viteză spre Căineni, mecanicul fiind sigur de soliditatea linieî, cu atât mai mult, cu cât cu 15 minute înainte trecuse și garnitura tr. românesc.

Un țăran român Ion Stoia Costeiu din Porceștî, care păștea vitele pe munte d'asupra linieî și observase prăbușirea stâncei, văzând trenul venind cu toată viteza, își dă seama de nenorocirea ce are să se întâmple și într'un suflet aleargă de pe munte și ese înaintea trenuluî, făcând semne disperate cu sumanul de care se desbrăcase, atrăgând astfel atenția mecanicului care oprește imediat trenul.

Numaî 20 minute să fi mai mers trenul și s'ar fi prăvălit cu totul în Olt și am fi avut de înregistrat o catastrofă într'un cât trenul era tixit de pasageri.

Trenul a fost înapoiat la Verestoray, iar salvatorul propus pentru decorare.

Un setebeŭ damblagiŭ
INTRA IN SPITAL
JOUI în **Veselia**

PRIMUL PAS

Țarul a plecat și foarte probabil impresionat de primirea ce i s'a făcut.

Sosirea pe mare a familieî imperiale dădea o impresie de „departe", de poveste, plăcută poporuluî nostru cu imaginație atât de vie.

Dacă Țarul ar fi sosit singur nu ar fi încălzit atât inimele românești mișcate văzându-l încunjurat de Impărăteasă și de copiiî săî. Femeea și copiiî sunt scuturî, iar presența pe pământul Românieî a tot ce Țarul are mai scump a înduioșat inimele tuturor și ne-a măgulit pentru încrederea cu care Monarhul rus a venit între noî.

Gestul fericit al regeluî Carol dând unuî regiment de roșiorî numele Țaruluî, atmosfera de cordialitate și toasturile Suveranilor daû acesteî vizite un caracter cu totul deosebit.

De am compara-o cu primirea foarte caldă ce s'ar face eventual împăratuluî Germanieî și de ar fi ele în totul de o potrivă în aparență, acea a Țaruluî are o însemnătate cu atât mai mare cu cât cu Rusia aveam până erî alte relațiî decât cu Germania.

Aci stă tot rostul serbărilor de la Constanța. Fără să insistăm, Rusia nu ne inspira încredere.

Felul cum ne-a tratat după Plevna nu era de natură să ne împrietenească.

In adevăr, nu e pildă în Istoria popoarelor ca aliatul cel mai tare să despoae pe cel mai slab după o izbândă câștigată împreună.

La Berlin s'a invocat pretextul uneî „pete" care umilea memoria unuî împărat rus. Infrângerea unuî popor viteaz nu pătează valoarea luî. Și dacă e vorba de „pată" morala superioară a raporturilor dintre State să nu aibă nicî o valoare?

Răpirea Basarabieî nu pătează oare mai mult de cât tratatul de la Paris? Oare Francia învinsă prin arme a fost mai dezonorată de cât Bulgaria învingătoare, dar înjosită prin măcelărirea copiilor și trădarea către aliațî?

Adevărul e că Rusia voia să se apropie de Dunăre și că diplomația eî, ades cam bruscă, nu a priceput că din toate punctele de vedere comitea o greșală politică și un atentat împotriva dreptuluî ginților.

Austria și Germania aveaû tot interesul să împingă pe Rusî la săvârșirea uneî strigătoare nedreptățî, spre a îndepărta pe Românî de Petersburg și a arăta tot odată popoarelor de peste Dunăre de ce era în stare Rusia amică și aliată.

Oamenii de Stat rușî nu și-aû dat seamă de cursa întinsă cu dibăcie, mai ales că Bismarck pentru viitoarele sale combinații voind să aibă concursul Rusieî, se arăta foarte darnic cu pământ românesc.

La sentimentul nostru de neîncredere justificată, Rusia răspundea cu piedicî, cu amenințărî și cu procedeurî jignitoare, trimetând la București diplomați ca Hitrowo carî lucraû mai mult ca agenți al secțieî a 3-a de cât ca miniștri plenipotențiarî.

Această stare de supraveghere reciprocă a fost într'un cât va îmbunătățită prin răbdarea regeluî Carol și a oamenilor de Stat românî carî aû găsit în bătrânul Fonton un om de inimă și un spirit cinstit.

Putem spune că D-l Fonton a fost cel dintâiû diplomat rus care a înțeles rostul nostru. D-l de Giers a trecut numaî prin București, iar d-l Schebecko, spirit ager, a continuat opera de apropiere. El a fost ajutat în chip neprevăzut de războiul balcanic și de temperamentul mai mlădios, așî zice de pătrunderea mai desinteresată, și discretă e ministruluî Francieî D-l C. Blondel.

N'avem nicî un isvor de informație, dar într'un cât va suntem în drept să credem că Parisul nu cu puțin a contribuit la vizita Țaruluî.

Actualul ministru al Rusieî la București Ex. Sa, d-l Pocklevski-Koziel spirit viu, fire energică și hotărâtă a lucrat din răsputerî pentru ca simpatia de care se bucură să re resfrângă asupra țeluluî urmărit.

Cu toată bunăvoința cancelariilor, nu s'ar fi obținut un rezultat îmbucurător dacă în ajutorul acțiuneî franco-ruse nu venea al doilea războî balcanic și concursul destul de neașteptat al greșelelor conteluî Berchtold agravate de atitudinea categoric anti-românească a conducătorilor politiceî maghiare.

Parisul și Petersburgul s'aû folosit de rătăcirile de la Ballplatz și de provocările de la Buda-Pesta.

Dar o diplomație iscusită nu își va mărgini activitatea mulțumindu-se cu succesele datorite nedibăcieî altora. Ea va căuta să aibă o acțiune pozitivă a sa și din un incident favorabil va tinde să creeze un ce permanent.

Partea întâia e fapt dobândit pentru Francia ca și pentru Rusia. România recunoaște concursul dat de aceste două State, concurs care împreună cu al Germanieî i-au asigurat un rol preponderent nu numaî în Balcanî dar și în Europa. Pentru toate aceste considerente vizita Țaruluî cântărește cu toată greutatea uneî apropieri între două State carî până acum un an aveau între ele relațiî de suspiciune.

România a răspuns foarte călduros îmbierăriî rușeștî și d-l Pocklevscki ca și ministrul Românieî la Petersburg și-aû văzut sforțările încununate de succes.

De sigur că la Constanța ambiî Monarhî cum și bărbații de Stat rușî și românî și-aû dat asigurărî formale de bune intenții. Din relațiile ziarelor s'ar părea chiar că Țarul în chip neobișnuit, lăsând protocolul la o parte, șuălându-se în picioare ar fi strigat regimentuluî de roșiorî Nicolae al II-lea: „Trăiască România!" Atmosfera de ură, de neîncredere s'a risipit, înlocuită prin stimă și cordialitate reciprocă.

Cu alte cuvinte la Constanța s'a preparat un teren de discuții și să sperăm de înțelegere între Rusia și România.

Acest rezultat e considerabil dacă ne amintim de trecut. Dar el nu e definitiv.

Dacă Rusia în adevăr își dă seamă că în bună parte scăderea înrâuririeî sale în Răsăritul Europeî e datorită greșeleî de la Berlin să o repare de la sine cu un ceas mai nainte.

Reparațiunele din oficiu aû altă valoare morală de cât cele căpătate prin arbitraj saû impuse de necesități internaționale.

In ipotesa ca o alianță în ultimul moment ar fi tot atât de indispensabilă pentru Rusia ca și pentru România orce foloase și restituiriî am obține prin greutatea împrejurărilor, nu near lega cu Rusia ca un act de dreptate săvârșit din timp.

Dar fiecare ceas cu rostul său și ceasul de la Constanța poate fi rodnic în urmărî.

G. Diamandy

BANCHETUL
în onoarea ziariștilor la Constanța

D-niî miniștri V. Morțun și dr. Angelescu aû oferit Luni la dejun, un banchet ziariștilor carî au asistat la recepția țaruluî, la Constanța.

Banchetul s'a dat pe vaporul „Impăratul Traian".

Aû participat următoriî ziariști: Kery, trimisul special al ziaruluî „Az Est" din Budapesta; Boscovicî, reprezentantul ziaruluî „Neue Freie Presse"; Francisc Lebrun „Agenția Havas" și ziarul „La Politique"; N. Dimitrescu-Câmpina, directorul ziaruluî nostru; N. Georgescu, „Epoca"; S. Rosenthal, reprezentantul ziaruluî „Adevărul" și corespondentul ziarelor „Berliner-Tagblatt" și „Secolo"; I. Fermo, redactorul nostru politic; C. Ștefănescu, reprezentantul ziaruluî „Viitorul"; M. Negru „Universul"; G. Caliga și P. Botzan „Minerva", și d. Ath. Ranetti, șeful biroului preseî dela siguranța generală a Statuluî.

Aû participat la acest banchet d-niî miniștri: dr. Angelescu, Alex. Constantinescu, Victor Antonescu și I. G. Duca.

D. ministru de interne V. Morțun fiind chemat telegrafic la București, a fost reprezentat prin d. Bellu, șeful d-sale de cabinet.

Aû mai fost invitați la banchet și au participat următoarele persoane: d. Mihail Ferechide fost prezident al Camereî, d. general Bogdan, d. general Coandă, d. general Constantinescu, d. Nanu secretar general al ministeruluî de externe, d-na și d. Langa Rășcanu, d. Saligny directorul general al căilor de comunicație; d. C. Dimitriu secretar general al ministeruluî de interne, d. C. Diamandy ministrul Românieî la Petersburg, d. Virgil Andronescu primarul orașuluî Constanța, d. Luca Oancea prefectul județuluî Constanța, d. Contescu prim-secretar al legațiuneî române din Paris, d. Panaitescu directorul general al siguranței generale a statuluî, d. Popovăț directorul serviciuluî maritim, d-na și d. Trăsnea-Greceanu directorul protocoluluî din ministerul de externe, d. Romulus Voinescu inspectorul poliției din țară, d. C. Brăianu șeful de cabinet al d-luî prim-ministru, d. Robescu, șeful de cabinet al d-luî ministu de lucrărî publice, d. Cerkez șeful de cabinet al d-luî ministru de domenii, d. locot. Crăiniceanu, d. Perieteanu, comandantul vaporuluî „Impăratuluî Traian" d. dr. Zaharof, medicul vaporuluî „Impăratul Traian", d. Constante translator la ministerul de interne.

SINUCIDEREA
unuî elev de liceu din Câmpulung

Câmpulung, 2 Iunie.

Astăzî după amiază s'a sinucis, prin strangulare, la locuința părinților săî, și în timp ce aceștia lipseau de acasă, elevul Victor Susara din clasa a II-a gimnazială.

Cauza care a îndemnat pe nefericitul băiat să ia această funestă hotărîre, se crede a fi faptul că era amenințat să rămână repetent.

Jalea sărmanilor părinți, în urma acesteî crude lovituri, e de nedescris.

Pentru comemorarea
eroilor căzuți în Bulgaria în timpul campaniei din 1913
— Primul monument ridicat în județul Dorohoî —

Dorohoî, 2 Iunie

S'a împlinit anul de când viteaza armată română a dovedit din nou lumeî întregî elanul fără margini cu care știe să alerge ca să apere și să menție gloria scumpeî noastre patriî.

Cu prilejul campanieî de anul trecut din Bulgaria, județul Dorohoî, în raport cu alte județe din țară, a plătit poate cel mai mare tribut de vieți omenești.

Se cuvenea dar ca memoria celor morți pentru patrie să fie în veci slăvită, drept pildă pentru noile generațiuni, carî vor fi poate și ele când vor fi chemate să-și verse sângele pentru patrie.

Se știe că îndată după întoarcerea regimentuluî nostru din campanie, regiment care trecuse Dunărea și fusese printre cele dintâî carî aû înaintat până în apropierea Sofieî, s'aû alcătuit aci comitete carî și-au luat însărcinarea să strângă fonduri pentru a se ridica în fiecare comună câte o cruce comemorativă în amintirea vitejilor morți în campanie.

Primul monument este gata și se va așeza cu o deosebită solemnitate în comuna Ibăneștî la 8 Iunie corent.

Monumentul, care e opera sculptoruluî Fritz Faering din Iași, s'a făcut în urma inițiativeî Ateneuluî român din Dorohoî, de sub președinția d-luî G. G. Burghele și din banii adunați prin subscripție publică.

Monumentul are formă de cruce, e făcut din piatră sculptată și va fi așezat în satul Ibăneștî, pe moșia d-luî G. G. Burghele, în dreptul șoseleî Dorohoî-Herța, pe o înălțime, așa ca să fie văzut atât de locuitoriî satuluî cât și de călătoriî din orîce parte.

Pe o parte a monumentuluî sunt săpate numele eroilor căzuți în Bulgaria și carî eraû din comuna Ibăneștî: Petre Batâr, I. Tudor, D-tru Gorcca, Vasile a Neheî, Iord. Racu, Vasile Gurzu, D-tru Darie, I. Flix, Ion Cohal și Gheorghe Secrieriu. Pe cealaltă parte a monumentuluî sunt săpate numele persoanelor carî compun subcomitetul local: G. G. Burghele, preoții Reileanu și Costică, I. Corbu, învățătorii G. Nichifor și V. Oancea, N. Dănilă, primar, V. Lavrie, ajutor de primar, V. Porfireanu, I. Nastasă, Gh. Șolcan al Sandeî, Gh. Urșan, veteranî, N. Șolcan al Sandeî, Ilie Grigorașoaeî, Gh. Palamariu, Neculaî Cohal, M. Pușcașu și secretar I. Hărtopeanu.

In fața monumentuluî s'a construit o fântână artistic lucrată de către Gh. I. Drăgan, din Ibăneștî, unul din pontonieriî carî aû ridicat în 7 ore marele pod de peste Dunăre, la Zimnicea, cu prilejul campanieî din 1913.

După cum am arătat, înaugurarea acestuî monument se va face cu o deosebită solemnitate în ziua de Duminică, 8 Iunie c. Se va oficia dimineață în biserica satuluî o rugăciune pentru odihna sufletelor eroilor morți în Bulgaria, apoî asistența va porni în procesiune, pe jos, la monument, unde, după sfințirea fântâneî și a monumentuluî, se vor ține cuvântărî de protoereul Grigorescu, d-l G. G. Burghele și un țăran.

Aû fost invitați la solemnitate toate instituțiunile culturale din țară și șefiî tuturor autorităților.

După cât sunt informat, d-l G. G. Burghele, președintele Ateneuluî local, a făcut cunoscut telegrafic M. S. Regeluî solemnitatea inaugurăreî monumentuluî din Ibăneștî, rugându-L să binevoiască a trimite un reprezentant al M. Sale la această solemnitate.

Bruno

Examenul
de capacitate pentru numirea profesoarelor și maestrelor în învățământul secundar

Cu începere dela 1 Octombrie 1914, se vor ține în localul universitățiî din București, examenele de capacitate pentru profesoare și maestre în învățământul secundar în ordinea următoare:

La 1 Octombrie

1. Limba română, limba și literatura franceză, limba latină, filozofie, pedagogie, educație;

2. Contabilitatea, aritmetica comercială, birou comercial, drept comercial și economie politică.

La 1 Noembrie

Limba română, limba germană, filozofia, pedagogia și educația.

La 1 Decembrie

Limba română cu istoria și istoria artelor, geografia și instrucția civică.

Cererile de înscriere la aceste examene vor fi adresate până la 1 Septembrie cel mai târziu.

Condițiunile ce trebuesc îndeplinite pentru aceste examene se pot ceti în *Monitorul Oficial* de erî (n-rul 48).

Din Fălticeni

Escursioniștî.—Duminică a sosit în orașul nostru un grup de 30 elevî aî liceuluî *Mihai Viteazul* din București care aû făcut excursiuni în județul nostru sub conducerea d-luî profesor Beiu Palade.

Astăzî aû plecat la Suceava (Bucovina).

După ce vor vizita Suceava, și ruinile cetățeî luî Ștefan cel Mare, se vor duce la Cernăuțî.

SCHIȚE ȘI NUVELE

Moștenirea

de V. MESTUGEAN

Emil Perlescu, mic funcționar la tribunal, de când dorea el să intre odată în posesia părțeî ce i se cuvenea din moștenirea părintească.

Moștenirea aceasta consta dintr'un imobil dărăpănat, insalubru, care, totuși, grație poziției ce ocupa, valora peste două zeci de miî de leî.

Astfel de o vreme, Emil nu maî avea altă grije decât să convingă pe fraților săî să vânză căsuța.

I-ar fi revenit luî cincî miî de leî cel puțin. Și ce bine i-ar prinde această sumă, acum, când e însurat cu un înger de femeie ca Sofița luî și are treî copiî.

Se știa ingenios și excelent mânuitor de banî. Ce n'ar putea el face cu un asemenea capital! Ar deschide o berărie saû, maî bine, un cinematograf și și-ar înzeci capitalul în câțiva anî.

Și apoî, și nenea Ghiță, unchiul d-neî Perlescu, deși se ține bine, e bătrân și decî cu un picior în groapă. Cuî o să-și lase el averea dacă nu Sofiții, singura-i moștenitoare?

Cu banii primiți din vânzarea caseî părintești, înzeciți printr'o speculațiune inteligentă, și cu ce urma să maî moștenească dela nenea Ghiță, devenea un adevărat capitalist.

De acasă la tribunal și dela tribunal acasă, Emil nu făcea decât planurî de îmbogățire.

Că avea minte limpede și geniu inventiv nu maî încăpea nicî o îndoială. Dovadă: planurile de tot felul ce i se perindau prin creerî și carî urmaû să-l ducă la bogăție. Cu slujba nu era nicî o speranță. Putea el să stea cu brațele în sân, el care avea datoriî de împlinit față de copiiî săî?

In fine, dete Dumnezeû și se vându căscioara pe un preț maî bun decât cel așteptat. Luî Emil îî reveniră șase miî de leî. Bucuria luî fu mare. Acum era și el om bogat. Averea aceasta, reprezentată prin 50 de sutare și tot atâtea bancnote de câte douăzecî, forma un pachet respectabil care abia îî încăpu în buzunarul din năuntru al redingotei sale uzate.

Ducându-se spre casă, călca apăsat, aproape cu pași de defilare. Simția în tot corpul o nespusă vigoare ca și când ar fi luat un tonic miraculos.

Tocmaî trecea prin fața uneî berăriî. Intră triumfal să ia ceva. Chemă chelnerul autoritar, să știe cu cine are afaceș, și-î porunci:

— O halbă!

Apoî, amintindu-și că pentru un om cu dare de mână nu face berea, se răzgândi:

— Ba nu, se adresă el chelnerului, să-mî dea maî bine un vin, dar ceva bun! Vinurî străine aveți?

— Cum să nu?

Vinul, într'adevăr, era delicios.

Tot turnându-și, Emil admira cum vinul acesta, care îî încălzise stomacul și-î atâtase pofta de mâncare, curgea în pahar limpede ca rubinul topit.

Chemă chelnerul:

— Parc'aș mânca ceva.

Și se ospătă din belșug cu tot ce găsi maî bun și bău vârtos din vinul rubiniu. Își aprinse apoî o țigară sorbind-o cu nesaț, dedat cu totul planurilor sale de înavuțire. Nu era încă bine fixat, dar nu-î rămânea decât să aleagă: o berărie strașnică, un cinematograf cu filme de senzație. Ce nu poate face omul când e inteligent și are și parale?

Gândindu-se la cinematograf, printr'o firească legătură de ideî, își aminti că Jenică, băiatul cel mic, îl rugase, chiar în dimineața aceea, să-l ducă la cinematograf.

— Ce nesimțitor sunt, se gândi Emil. Eu să petrec singur, iar Sofița să mă aștepte acasă cu copiiî.

Totuși, mustrarea sa de cuget nu era așa de puternică ca să-l decidă să părăsească masa aceea unde gustase primele delicii ale avuțieî.

Dar, pentru un om inteligent ca el, deslegarea acesteî probleme era un lucru de nimic.

Chemă un comisionar și-l trimise acasă, cu o birje, să poftească pe cocoana și pe copiiî la berărie.

In intervalul acesta, Emil, ca bun tată ce era, aranjase o masă nouă, ca de revelion, încărcată cu vinurî și tot felul de bunătățî. Familia, sosind, rămase extaziată. Copiiî băteau din palme, iar d-na Perlescu, așezându-se la masă, învălui pe soțul eî într'o privire de recunoștință și admirațiune.

— Vasăzică aî încasat? întrebă ea.

— De sigur!

— Să văz.

Emil scoase încetinel pachetul din buzunar și frunzări hârtiile înaintea ochilor avizî aî soțieî sale.

— Bravo, îî zise ea fericită, pișcându-l cu cochetărie de brat.

Copiiî nu maî puteaû să răsufle de mult ce se îndopaseră. Berăria era aproape de închidere, când Emil se decise să plece, deși nu terminase bine cu explicarea proecteior sale de îmbogățire.

Socoteala se urca la 55 de leî.

Emil scoase teancul de hârtiî din buzunar și numără chelnerului treî hârtiî de câte douăzecî, lăsându-î restul, cu un gest larg de senior.

A doua zi dimineață, Emil trimise vorbă sefuluî, că nu poate merge la slujbă, fiind bolnav.

In realitate era sănătos tun. Avea însă nevoie de o zi întreagă ca să facă unele târguelî indispensabile, un rând de haine pentru el, pălărie pentru Sofița, hăinuțe și încălțăminte pentru copiî și câte și maî câte.

Pentru orîce plată, cât de mică, Emil scotea teancul de hârtiî din buzunar. Aceasta era plăcerea luî. Și simțea o nespusă fericire surprinzând privirile de admirație ale negustorilor.

După fiecare chef, după fiecare cumpărătură, Emil făcea în gând socoteala banilor cheltuiți. De la o vreme, însă, încetă de a maî socoti. Nu maî știa nicî cât cheltuise și nicî câțî banî îî maî rămâneaû. Un fel de teamă vagă îl oprea de a proceda la catagrafia buzunaruluî săû. Totuși, pachetul era acolo, voluminos, chiar maî voluminos ca la început.

Venise vara și în oraș domnea o căldură năbusitoare. Emil se gândi să meargă la băî. Copiiî aveaû nevoe de aer ca și Sofița. Șeful îî acordă concediul cerut și Emil își luă nevasta și copiiî și se instală într'una din cele maî frumoase vile dintr'o stațiune balneară de la munte.

Vara aceasta va rămâne neștearsă în amintirea membrilor familieî. Ce mese abundente, ce vinurî străine, ce escursiî delicioase! Emil trecu și granița și făcu o plimbare de câteva zile în orășelul vecin, de unde familia expediă ilustrate prietenilor și luî nenea Ghiță.

Dedați cu totul petrecerilor, soțiî nicî nu maî aveaû timp să se gândească la starea lor financiară. De proiectele de întreprinderî nicî nu maî vorbeaû. Doar nu poți vorbi de afaceri când te-aî dus la băî să te întremezi și să petreci o leacă. D-na, din parte-î, încrezătoare în inteligența și spiritul de prevedere al bărbatuluî eî, era fericită că se află în rândul celor cu dare de mână. Și când se plimba cu copiiî prin grădina publică, n'avea decât regretul că prietenele eî, invidioase, nu eraû acolo să o vază măcar de departe.

La toamnă familia se întoarse acasă. Copiiî eraû grași și rumenî ca niște bujorî. Doamna, deasemenea, arăta bine. Și luî Emil îî priise de minune aerul de munte.

Privindu-se în oglindă nicî nu se maî recunoștea, atât era de frumos și de elegant. In schimb, slăbise buzunarul. Faimosul pachet parcă nicî nu maî exista. Sleirea aceasta neașteptată a pachetuluî începuse să-l cam pună pe gânduri pe Emil. Fără a avea curajul de a număra hârtiile rămase, își aducea aminte cum, încetul cu încetul, sutarele se schimbaseră în hârtiî micî și cum aceste din urmă se fărâmițiseră în piese de câte 5 leî și mărunțișurî carî se scurseseră printre degetele luî ca niște picăturî de apă. Cum se întâmplase lucrul acesta nicî el nu-și da bine seamă. I se trăgea de la petrecerea din prima zi de la berărie când gustase din afurisitul de vin rubiniu.

După aceea, punga luî parcă se desfăcuse de la sine și lăsase să-î curgă tot conținutul ca dintr'un vas găurit la fund. In acele zile frumoase de petrecere două puterî contrariî se agitaû într'însul. O voce îî spunea: „păstrează-ți banii, căcî nu te maî veî întâlni cu eî". Dar vocea asta era așa de slabă în cât nu o ascultă, lăsându-se atras, ca prin vis, de cealaltă forță, nerezistibilă aceasta, aceea a vanității, a plăcereî bolnăvicioase de a risipi.

Își chemă soția și-î spuse crudul adevăr.

— Cum se poate? oftă d-na Perlescu.

Atuncî Emil, cu o sforțare supremă, își vârî mâna în buzunar și scoase hârtiile rămase, câteva hârtiî mototolite și sdrențuite ca scăpate din naufragiu.

— Cum se poate, frate? gemu din noû d-na Perlescu, gata să verse lacrimî pe ruinele acelea ale avereî pierdute.

Dar Emil, văzând-o în această stare, tăiă scurt.

— Și acum, zise el, nu ne rămâne decât să așteptăm.

— Ce?

— Să moară nenea Ghiță!

Atacarea unuî sergent de oraș la Târgoviște

Târgoviște, 2 Iunie

Pe la orele 12, astă noapte, sergentul de oraș N. Ion, din str. T. Vladimirescu, a fost atacat prin surprindere de treî inși, îmbrăcați țărănește.

Agresoriî i-aû smuls revolverul și tesacul, punându-l în imposibilitate a se apăra.

Eî aû dispărut pe câmp, luând drumul spre Priseaca com Colanu.

Cazul s'a adus la cunoștința jandarmilor, carî aû luat măsurî de prinderea agresorilor.